

2004-06-09

Utrikesdepartementet

103 39 STOCKHOLM

**Yttrande över betänkandet (SOU 2004:31) av
Utredningen om förföljelse på grund av kön eller
sexuell läggning**

UD 2004/21398/MAP

Riksförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL) har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerade betänkande och får med anledning härav anföra följande.

RFSL tillstyrker utredningens förslag att förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning skall inrymmas i flyktingsbegreppet i utlänningslagen.

Utredaren anser att det direkt av lagtexten skall framgå att vi prövningen av en asylansökan skall beaktas förföljelse som har sin grund i en utlännings kön eller sexuella läggning. Av betänkandet framgår vidare att med sexuell läggning avses homosexualitet, bisexualitet och heterosexuell läggning. Det innebär samtidigt att transpersoner (transsexuella, transvestiter och andra) inte kommer att omfattas av den nya lagbestämmelsen. Detta kan förbundet acceptera. Vi vill också understryka att lagstiftningen, enligt förbundets mening, inte endast skall omfatta transsexuella personer utan alla personer som inryms i begreppet transpersoner.

Redan i dag kan transpersoner, som söker asyl i Sverige därför att de förföljs i sitt hemland av denna anledning, beviljas uppehållstillstånd. Detta framgår också av redovisningen av Migrationsverkets kartläggning (sid. 68).

Av utredningens betänkande framgår inte någonstans hur utlänningslagens definition av ”kön” skall tolkas och om i så fall förföljelse av transpersoner skall räknas in i denna bestämmelse. Utredningens förslag syftar till att direkt i lagtexten klargöra vilka som skall kunna beviljas asyl. Därför är det av största vikt att transpersoners möjligheter att inrymmas i flyktingdefinitionen också tas med i lagförslaget.

Det bör i det här sammanhanget understrykas att många transpersoner i andra länder kan ha en svår situation. Det är inte ovanligt att det finns en bristande förståelse för dessa problem inom migrationsverksamheten. Så sent som den 25 maj 2004 tog en transsexuell person från Iran sitt på förläggningen i Märsta därför att personen skulle återsändas till sitt hemland. I stället för att riskera en omfattande förföljelse med risk för tortyr valde vederbörande den enda utväg som återstod för att slippa bli hemsänd.

Som framgår av utredningens betänkande har allvarlig kritik i olika sammanhang riktats mot tolkningen av gällande praxis när det gäller förföljelse på grund av sexuell läggning. Utredningen väljer dock att inte försöka finna en lösning på denna kritik utan hänvisar endast att det bör överlämnas åt de rättstillämpande myndigheterna att utveckla de närmare förutsättningarna för tolkningen.

RFSL kan inte acceptera utredningens passivitet på denna punkt. Det stora problemet för många asylsökande är inte regelverket utan hur regelverket tillämpas. Den praxis som har utvecklats för HBT-flyktingar är alltför restriktivt. De HBT-flyktingar som fått uppehållstillstånd beviljat enligt nuvarande lagstiftning, därför att de förföljts på grund av sin homosexualitet, kan räknas på ena handens fingrar. Det kan inte ha varit lagstiftarens mening med en sådan restriktiv tillämpning.

Det kan också konstateras att Utlänningsnämnden i flera ärenden har låtit regeringens enda praxisbeslut från 1998 långsamt förändras till en alltmer svårtillämpad praxis. Detta är mycket anmärkningsvärt och helt oacceptabelt.

Mot denna bakgrund hemställer förbundet att en utförlig redovisning av hur man skall bedöma asylskälen för HBT-flyktingar utförligt redovisas i regeringens kommande proposition.

Sören Andersson
förbundsordförande

Stig-Åke Petersson